

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Kdo zaničuje naš jezik?

II.

Stopimo mimogrede v prodajalnico narodnega ljubljanskega trgovca. Unisono nam, ako nismo kmetski oblečeni, iz vseh „narodnih“ grl zadoni nemšk pozdrav na uho! In potem spraševanje po želji prišleca: vse le nemško! Ljubljancje so tega nekako navajeni. (Da bi tako ne bili!) Samo po sebi jim je razumljivo, da mora tako biti. Ali nam s kmetov je ta prizor zoprno do skrajne mere.

Vrnimo se zopet k pismenemu občevanju. Je-li dostojno, da se na slovensk naročilen list odgovarja nemško, pošlje nemško fakturo? Nij li to predrznost? Nij li nenaravnost, da mora deželan siliti meščana k slovenskemu poslovanju s tem, da on prične slovensko pisati in se meščan stoprav po pritisku udá, ali pa tudi z nekako aroganco ne uda. Naravneje bi bilo, da bi se napredek širil iz središča, iz sedeža inteligence.

Nij li prečudno, da se že nekateri naši nasprotniki poslužujejo slovenščine, ko je mnczim tako nazivanim narodnjakom ona deveta briga? Praktični ljudje so. Uvidevajo, da si bodejo na ta način kacega „odločnega“ pridobili. Zakaj ne bi vsi narodni trgovci tako delali. Vsaj ne bi tako koristili samo narodnej stvari, nego bi i svoje hiše priporočali. Zakaj bi tedaj narodnjaki terén prepuščali nasprotnikom?

Vendar nečemo trditi, da bi bili slovenski pišočni nasprotniki v večini proti jednako poslujočim narodnjakom. Zadnjih je malo i prvih mnogo manj. Nego večina njih odlikuje se še z zagrizenim gojenjem nasprotja s poslovanjem jedino le v tujščini. Da, znan nam

je celo slučaj, da trgovska hiša v slovenskem mestu na slovensk naročilen list nij niti odgovorila niti naročenega poslala, češ, da jej slovenščina nij znana! Mnozemu se bode to neverjetno zdelo. Ali je istina. Da bi ne pisali povsem stvarno, imenovali bi dotično firmo. In bila je naročba s pouzjetjem i se je naslajala na solidno, z óno bišo zavezano firmo. Tako postopanje se vendar ne more drugače imenovati, nego nesramno. Da, silni gnjus se je že zapasel z novci naroda slovenskega!

Napredovali pak smo, to smo že pričetek poudarjali. Skoro da ne moremo niti po desetletjih brojiti od takrat, ko se nijednemu ni sanjalo nij, da bode kedaj z Ljubljano, Trstom slovenskim pismem občeval. Lep naprdek. Ali baš zaradi njega je prišel čas, ko smemo i moramo zahtevati, da dobi naš jezik vso veljavo. Podpirajmo narodne trgovce, koji so do zdaj in bodo tudi v bodoče slovenščini vsaj nekoliko prostora odmerili in prezirajmo, ako le mogoče, takove, koji nas prezirajo. Vsaj óni nemajo za nas družega, nego psovke, zaničevanje. Ali pri tej priliki zahtevajmo i z vso moževsko odločnostjo, da vsaj naši narodni trgovci uvedejo slovenščino v vse slučaje, da jej dajo časten prostor, koji jej pristojna, da jej tedaj ne kratijo veljave niti pri knjigovodstvu, niti pri korespondenci, niti pri najzadnjih podrobnostih i „malekostih“. Naj izvršujejo v dejanji, kar tolikokrat z besedo poudarjajo.

Govorili smo obširneje o naših trgovcah zato, ker rečeno velja i vsacemu družemu stanu. Razne stanove posebe omenjati po tem niti treba nij, da si bi imeli obširen predmet n. p. o naših obrtnikih, kojim ona polomljena in pokvečena tujščina najmanj česti dela, o našej narodnej duhovščini, koje uradovanje:

krstnice, družbinski izkazi — sploh vse je večinom le nemški.

Samo besedico še o naših odvetnikih. Ti so tudi popolnem slobodni, neodvisni. Kako spoštujejo narodni odvetniki slovenski jezik? Menda ne dosti bolj, nego nasprotni. Zakaj ne bi izdelovali vse slovenski? Zakaj ne bi oni dali prostor slovenskemu jeziku do vseh podrobnostij, kakor smo to od naših trgovcev zahtevali? Da, baš odvetniki, ti slobodni ljudje, kojim bi pripadal velik del naloge, jeziku dati veljavo posebno v uradu, baš ti neodvisni ljudje mu delajo največjo krivico.

Navedem primerljaj. Pisal je narodni odvetnik, odbornik narodnega društva, nemšk list narodnjaku. Odgovoril mu je ta slovenski in mu pozneje zopet slovensk dopis poslal. A odpisal mu je narodni odvetnik — nemški! In zopet mu piše narodnjak slovenski in pri tej priliki željo izrazi, naj bi slovenski žnjim občeval, ter prejme črez nekoliko dnij slovensko pisano dopisnico z — nemškim naslovom!! Ne more se je odkrižati nemščine ta narodni odvetnik, pri vsej „dobrej volji“ ne.

Kdo tedaj zaničuje naš jezik? Ne mar tudi mi sami?

Slovenskemu jeziku nij zaprečena pot samo v šolo, v urad, v cerkev, nego neodvisni, sicer narodno „živio“ kričeči ljudje ga ne poznajo niti v slobodnem poslovanji. Dokler so take nezdrave razmere, dokler je narodnjaštvo samo na jeziku, dokler se nasprotnikom daje prilika nas zasramovati in reči, da zahtevamo, kakor detca, to, česar prav za prav nečemo, dokler ne raztrgamo mrež, v koje so nas vpleli, nego pripuščamo, da jih popravljajo in zategujejo, — do takrat ne sanjajmo o boljšej be-

Listek.

Spomini.

(Spisuje J. S., častnik v rezervi.)

(Dalje.)

II.

Bližnja okolica tržaška je kaj lepa! — O svetožnanem gradu „Miramar“ ne bodem govoril, preslabo bi bilo moje pero vse tamonje krasne naprave popisovati, krasno je tudi pokopališče, — pa najbolj domač se mi je zdel „boschetto“; v „boschetto“ hiti ob vročih popoldanskih urah ves eleganten svet, da se tam raduje, kakor pri nas v tivoli. Hrib je precej visok, pa res velikansk razgled črez Trst, luko in morje obilno poplača prestani trud; pri izvrstnem pivu v restavraciji „pri lovcu“ ima človek dovolj časa premišljevati o zgodovini tega kraja.

Bil je nekđaj hrib kakor drugi hribi brez

posebnega kinča, pa kmalu je spoznal boga taš njegovo izvrstno lego in sezidal si tam letno bivališče, vilo Revoltella. — Revoltella je bil podvzetnik za živež v talijanskih vojskah, in izmej toliko milijonov, ki so šli skoz njegove roke, ostalo jih je nekoliko tudi v njegovem žepu; na smrtnej postelji pa, — tako ljudska govorica — spoznal je svojo krivdo, sezidal na prelepem mestu še cerkvico, kjer leži pokopan, in vse, tudi palačo, daroval mestu, da tako nekoliko popravi storjeno krivico. —

Daljne okolice videl sem Občino z obeliskom, Bagne, Bazovico itd., obhodil sem vse to z velikim spremstvom, z vojaci na vajah; seznanil sem se na teh izletih tudi s g. stotnikom S., ki je bil ranjen pri Livnu, s poročnikom M. in dr., posebno pa s Črnetom, čegar truplo zdaj uže trohni v novej Avstriji. — Sploh smo bili lovci v Trstu prav prijateljsko in bratovsko sprejeti od svojih kole-

gov domačega polka, celo Nj. kr. visokost vojvoda Württembergski nas je bil obiskal, in jaz sem imel čast osobno dvakrat občevati z zdanjim poveljnikom Bosne in Hercegovine.

Neko nedeljo popoldne smo dali Trstu slovo; godba in obilo občinstva nas je spremljalo do Lloydovega parnika „Aurora“. — Mislim sem, da bodedo potovali z domačini, namreč s 7. in 19. lovskim bataljonom, ki sta bila mej tem tudi prišla v Trst, pa odplula sta bila uže na večer prejšnjega, oziroma na jutro tistega dne, zato so k nam pristopili Nemci 11. bataljona (sv. Hipolit na d. Avstrijskem) in dve kompaniji ženijskega polka, — vseh skupaj 1400 mož! —

Akoravno je uže vnanja postava parobroda zdela se mi veličastna in impozantna, vendar ne bi bil nikoli mislil, da ima toliko in tako lepih prostorov. V najspodnjem delu je mašina, velika vročina in puhel zrak ne dopuščata dolgo bivanje v teh prostorih, je-

dočnosti nego recimo, da smo in da bodemo — da hočemo biti — podloga tujčevij peti!
S. J.

O našem „panslavizmu“.

Iz Zagreba 2. marca. [Izv. dop.]

Nam Slovencem nekateri krogi kaj radi očitaajo, da smo rasofili; žalibože to nij resnica, Rusija nam je tako rekoč še „terra incognita“. Ali je morebiti pri nas uže zavladalo prepričanje, da je dolžnost opozorjevati svoje rojake, naj spoznavajo ruski genij, kjer koli se pokaže, v književnosti, umetnosti in znanosti, narodnih pesnih, pravnih inštitucijah, zgodovini, v društvenih odnošajih itd.? Do današnjega dne, to se ne da tajiti, nemamo niti slutnje o tvoriteljni moči ruskega genija. V propisanih učevnih knjigah naših gimnazij, opisuje se ruska zgodovina samo s par vrsticami, človek bi skoraj mislil, da le radi poroge, a ne radi poduka, a isto tako godi se tudi v javnem življenju. Kako slabo obračamo pozornost na borbo, ki se bje na ruskih tleh za svobodo. In vendar je ta borba neizmerne važnosti ne samo za Rusijo, ampak za celo Slavjanstvo! Kako slabo poznavamo mi Rusijo, ruski jezik in literaturo! Koliko predsodkov, koliko krivih pojmov o ruskih odnošajih je še mej našim občinstvom! Poleg Čehov smatramo se za najnaobraženeji narod slavjanski — da li po pravu, tega tukaj ne bodem presojeval — smatramo se za najbolje pospeševalce slavjanske ideje, a kaj smo storili do zdaj za slavjansko vzajemnost, kaj smo storili v svrhu, da bi se поблиže spoznali mej saboj? Koliko let je uže preteklo od ónega časa, ko je pesnik „Slávy Dcere“ vsakemu naobraženemu Slavjanu k srcu govoril, naj se poleg svojega materinega jezika nauči dve ali vsaj jedno važnejših slavjanskih narečij. Je-li se nij na slavjanskem shodu v Moskvi zaključilo, da se ima ruski jezik smatrati kot vsem Slavjanom zajednički? Je-li nij žalostno, da je izložba ostala brez ikakove koristi vsem ónim, ki nijso bili v Moskvi? Vsakako bi se bila morala ideja slavjanske vzajemnosti posle prijaznega občenja v Moskvi skrbneje gojiti, moralo bi se bilo delovati na to, da se naše občinstvo vsaj nekoliko spozna z „ruskimi barbari“. No, nikdo naših „panslavistov“ nij mislil na to; navdušenost, dobri sklepi trajali so le dotle, dokler je tekel šampanjec, potem so se razkadili. Kje, v katerej naših boljih rodbin se govori namesto ali poleg nemškega in francoskega

tudi ruski jezik? Kje se čita ruski? Vsakako je sramota, da v naših kosmopolitičnih kavarnah nij niti jednega ruskega časnika; „Vsemirnaja Ilustracija“, „Slavjanski Mir“ itd. V katerem društvu se čuje kedaj besedica o ruskej književnosti? Kje se čitajo predavanja o ruskej zgodovini? V vseh slojevih ruskega naroda pojavil se je v poslednjih decenijah silen napredek, razpravljajo se in dozrevajo vprašanja tolike socialne in politične važnosti, da bi gotovo bilo vredno, seznaniti z njimi tudi naše občinstvo. O ruskih odnošajih smo slabo podučeni, in vendar se mej nami ne manka taceh, ki Rusom tudi v domačih zadevah kaj radi svete dajejo. Mi hočemo reformirati deželo, v katerej nijsmo nikdar bili, katere niti ne poznamo! Dopisi iz Rusije so v naših časopisih skoraj bele vrane; „Slov. Narod“ sicer prinese včas kak dopis iz Rusije, no zdi se mi, da to ne zadostuje, in dotični dopisnik bi gotovo čitateljem vstregel, ako bi se večkrat oglasil. Slovenci moramo duševni in materijalni napredek ruskega naroda pomno zasledovati, a ne zavsem zanemarjati. Kolikokrat uže sem se moral nehoté vprašati: kje pa je Rusija? Je-li v Evropi? Je-li morebiti spava, ker je pri nas skoraj ne poznamo? Koliko zakladov še leži v teh ruskih tleh? Koliko bogatstva je tam pokopanega, ki čaka samo rok, katere bi ga spravile na dan. Kolike bi bile koristi, katere bi lahko postigla trgovina in industrija, ako bi bolje poznavali deželo in narod, posebno pa njegov jezik. V tem oziru morali bi neumorno delovati na to, da se izrujejo stari neumni predsodki. Pri slavnostih, pri pojedinah smo bratje, a vse to je komedija, kajti mi smo tuji proti drugim Slavjanom, posebno pa proti Rusom, razven našega krepkega kmetskega ljudstva prevzel in prevejal nas je nemški duh vse uže preveč. Mi stojimo še le na pragu slavjanske vzajemnosti; okolo nas bjejo besno valovi nemškega morja, a mi se vozimo brezskrbno v našem narodnem čolnicu, ne iskaje pomoči — vsaj moralne — tam, kjer bi jo lahko dobili.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. marca.

Odsek avstrijske *delegacije* je 5. marca sprejel z vsemi proti jednemu glasu Sturmov nasvet, naj se redni budget za vojsko v okupiranih provincijah zniža od 34 1/4 milijonov na 30 milijonov, a naj vlada število vojakov v Bosni zniža. Minister Hofman je razlagal stanje v obeh zasedenih deželah.

Poprej je pa tudi Andrassy odgovarjal na razna vprašanja. Pri tem je rekel: Državopravno položnje okupiranih dežel bude od obeh legislativ določen, kadar čas zato pride, ali denes bi bilo škodljivo o tem govoriti. — Glede Novega Pazarja ne gre za kako okupacijo, nego samo za pravico, imeti garnizono tam na več krajéh, a tako, da se turško gospodarstvo ohrani; nij govora o tem, da bi Avstro-Ogerska odrekla se te pravice, ali zdaj vlada tudi nema povoda pohitrili izvrševanje te pravice, ki se ima v polnem prijateljstvu s Turčijo izvršiti brez bitstvenih žrtav. Revizija berlinskega dogovora se nij nasvetovala in bi se tudi ne sprejela. Bolgari zahtevajo tudi balkanske soteske za varstvo svojih defenzivnih položenj; to vprašanje je pridržano posebnemu študiju mejne komisije. Konferenca poslanikov v Berlinu se nij nasvetovala.

Kakor oficijozen list poroča, posegli so glede definitivne organizacije *Bosne* in *Hercegovine* po ónem érteži, ki ga je uže lani oktobra im. baron Josip Filipović bil predložil, ki pa tačas nij bil sprejet. Zdaj so na Dunaji izprevideli, da je Filipović vendar še najbolj poznal deželo in potrebe.

Vnanje države.

Bolgarska narodna skupščina je imela 27. februarja redno zasedanje. Lonkianov, namestnik kneza Dondukov-Korsakova, je naznanil bolgarskemu eksarhu, da ga je knez imenoval za predsednika skupščini. Častitljivi prelaj je prevzel to čast, ter nagovoril z malo besedami poslance, priporočevajoč jim previdnost v debatah, ker gleda nanje cela Evropa. Nadalje jim je priporočal mejosobne prijateljske zveze, da bodo mogli svojo teško zadačo tako rešiti, da jim bo ves olikani svet moral pritrjevati. Msgr. S. neona iz Pristave je bil imenovan potem za podpredsednika, opat Konstantino za prvega sekretarja in poslanec Ekonomov, šolski ogleda v Varni, za družega. Vse te je imenoval predsednik. Drugi tajnik, Ekonomov, je prebral na to imenik poslancev, izmej kojih so bili većinom vsi navzočni. Bolotanov je v prvem govoru principijalno grajal, da so nekatere, ki so bili za poslance zaznamovani z družimi izpodrinili; po kratki debati predlagal je Lonkianov verificiranje volitev in odstranjenje ónih poslancev, kojih volitev bi se neveljavna izkazala. Ta predlog se je sprejel; izmej rumeljskih ali macedonskih delegirancev nij bil nobeden pri zasedanji, niti kot ud, niti kot poslušalec. Izmej vanjskih konzulov je bil navzočen le ruski. Posvetovanja se udeležuje 10 turških poslancev. Vsak teden bodo tri seje da bodo tajniki mogli mej tem časom zapisne ke sej pripraviti.

Če se telegram v „Times“ uresniči, začenjajo *Grki* s silo dosežati, kar se jim diplomatično nij posrečilo. Iz Carigrada se omenjenemu listu javlja, da je 500 Grkov mejo prestopilo in turško vas razdejal.

Gledé *afganistanske* vojske poroča

dino nekoliko mož za kurjavo in jeden mašinstov so primorani tukaj ostati, pa njih blede obrazi kažejo, da niti oni nijso neobčutljivi proti tem nezgodam, akoravno se na 2 uri menjavajo; neka naprava naznanja tu vsa povelja kapitanova ali kormanoša. Prav prostorne so pa shrambe, ker če premislite, da se tam živež toliko ljudem za več dnij prevaža, ali da je v njih spravljjenih več sto konj s krmo in vozovi, morete spoznati zares velike prostore; pri nas je bilo se vé vse z vojaci napolneno. — Spalnice prvega in družega razreda — sosebno prve — so po vsem elegantne in z vsem potrebnim preskrbljene; po letu je tam prav soparno, zato hiti vsak rad ven in gori na krov; krovi so trije in navadno odločeni po razredih, pri nas pa tega nij bilo, temuč vlegel se je vsak tam, kjer je ravno mogel toliko prostora dobiti.

Najlepši in z vsem komfortom preskrbljen

kraj je salon, shajališče in obednica I. reda. Stene, klopi, naslanjači, vse je preoblečeno z rdečim boržunom; krásne podobe, ogledala, kompas, ura itd. kinčajo stene, sploh salon parobrodski bil bi sposoben za vsakega mogočnjaka. Kraju primerni so tudi obedi, zajutrak ob 10. uri dopoldne, in kosilo (diner) ob 5. uri popoldne; štirim, oziroma petim gorkim jedilom pridejana so vselej še mrzla, kakor sardele, salami, sir in sadje, končno črna kava, kar vse primeroma malo stane namreč 2 gld. 50 kr. na dan brez pijače; sicer se pa dobiva zjutraj tudi še lahko čaj ali kavo z mlekom, vino ali pivo, kar se pa zaradi visoke temperature težko pije.

Od začetka sem se rad bavil na krovu, in skrbno sem opazoval pomorska mesta Koper, Piran in Pulj, — potem pa smo šli na visoko morje in le od daleč se je nekoliko videlo obrežje naše Dalmacije. Dan se je s časom

nagail, in solnce je začelo zahajati. Kak prizor! Solnce se je na videz povečsalo, morje okrog se je spremenilo v zlato, bliščečo se ravnino, v katerej solnce polagoma izginjava. Še le ko je bila uže temna noč, korakal sem previdno črez speče vojake v svojo kabino, kjer sem tudi kmalu zaspal.

Proti jutru zbudilo me je tužno petje, in ko sem, iskaje pevca, pogledal skozi okno, čutil sem se jako, da smo prišli tako blizu suhe zemlje; pa bil je le otok in v majhenem ribiškem čolnu sedel je veslač, ter popeval tužne svoje melodije. Rano je bilo še, pa vstal sem, in šel zopet na krov, kjer je poveljnika namestnik v zapetej suknji trdega in naglega koraka sem ter tja stopal; mož je bil zelo neprijazen videti, pa kljubu temu sem se ojačil, ter ga povprašal, kje da smo uže; prijazni njegov odgovor, da še nekoliko nad Zadrom, me je ojačil, in nadaljevala sva pogo-

dopisnik Newyork Heraldov iz Taškenda: „Če emir umrje, bode Jakub Kan njegov naslednik, in se bode tako ravnal, kakor mu bode Rusija svetovala. Če bode Rusija rekla naj mir sklene, bode ga sklenil; če ne, bode vojeval. Angleži pa bodo zemljo, kolikor so je dozdaj kupili (ne osvojili) kmalu popustili, ker je držati ne morejo. Če se Angleži bolj od Indije oddaljujejo tem težje pridejo tja nazaj.

Nemški parlament je z večino odbil Bismarkovo postavo o kaznovanju poslancev, tako zvano postavo o torbi na usta. Nij je hotel kakej komisiji izročiti. Kaj bode Bismark zdaj storil? On nij vaju uklanjati se.

Dopisi.

Z Vrhnike 5. marca. [Izv. dopis.] V dopolnjevanji zadnjega dopisa z Vrhnike naj vam poročam še to-le: Takoj, ko je začela svitla jutranja zarja izza gor vzhajati, so naši nemškutarji na dan volitve po svojih agentih vse godce z vrhniškega okraja poiskali. Ker pa še teh nij bilo dovolj, so si jih mogli tudi od drugod pridobiti. Njih muzikalni stroji so bili jako olupšani in zlikani, tako, kot malokaterikrat poprej. Ko je bil ves nemškutarjski „kor“ združen in pripravljen, so celo dopoldne tistega dne v neke gostilnici čakali usode, kdaj da bode njih župan izvoljen, da bi — hajdi! — na boben udarili in svojo „alelujo“ pričeli, ter s tem popolnem Slovence uničili. Ali — evo — zmotili so se. Čakali in čakali so, ali telegrama le nij bilo. Tužno čakajo, — no, vendar glas počí, da je župan izvoljen; ali — joj, izvoljen je slovenski, narodni! O, zdaj pa le narazen! In hitro so se razkropili kot da bi vrelega olja po njih brizgal. Tužni so bili in z vročo sapo so v hladni zrak pihali, mesto v lepe zlikane svoje gosli in stroje. Mrmrnanje nemškutarjev, to je bila godba njih žalosti.

Omeniti moram še, da poprej, predno se je volitev pričela, pridobili so bili naši sovragi jednega izmej volilcev na svojo gnjilo stran, kateri jim je moral obljubiti, da bode nemškutarje volil. Pri volitvi je jeden izmej narodnih volilcev nekaj mešal, tako, da je tri renegate za svetovalce rinil, in bi bili tudi izvoljeni, ko bi se ne bilo tako zgodilo: Ko je omenjeni na nemškutarjsko stranko pregovorjeni volilec začel voliti, volil je za župana očeta „Abrahama renegatov“; ko pa pride čas voliti svetovalce, prime ga nagloma bolezen, katere se je šel hitro iznebit. Nemčurji so se vsaj toliko veselili, da bodo vendar tri svojih ljubimcev vriniti mogli. Naenkrat jih pa strah prime, ko zdaj zapazijo, da je njih pajdaš iz-

vor. Govoril je italijanski, francoski in angleški, tudi nemški je nekoliko lomil; pripovedoval mi je, da uže 43. leto vozari mej Trstom, Carigradom in Aleksandrijo, znana mu je bila ta pot uže tako, kot nekdanjemu vozniku Marku cesta mej Ljubljano in Novim mestom, poznal je vsak kraj, vedel o tem in ónem kakšne črtice, sploh, mož je bil zgovoren in videlo se mu je, da ga veseli pogovarjati se o svojih dogodkih. V Trstu ima ženo z otroci, in rad bi se bil uže podal v pokoj, pa društvo mu nij dovolilo pokojnine, ker je še sposoben za delo. — Da se nekoliko ogrejemo, rekel je, in šel po steklenico vina, ki ga je bil prinesel iz Smyrne, natočil mi malo kupico, in s varé vzdignil prst, naj temu Azijcu nikar preveč ne zaupam, pa premagal sem ga in — se dobro počutil.

(Dalje prih.)

ginil, ko je čas prišel svetovalce volit. Kje je? Kam je šel? povprašujejo. Uderó za njim, razoglavi in s kuštrastimi lasmi, lové ga, iščejo ga sem in tja. Na zadnje vendar svojega pajdaša srečno najdejo, ko je bil revež komaj svojo bolezen odpravil. Poprimejo ga lepó, ter ga tirajo obkoličenega z vsemi nemškutarji v volilno sobo. Zdaj prične voliti in — o joj — voli — čujte! — same Slovence. Joj — nemškutarji sopihajo od jeze, ker nij tako volil, kakor so mu oni naročili. Mož, ko je bil na stran šel — se je premislil, izpoznal je, da domačin mora z domačinom držati, ne pa z nemškutarjem, ter je volil namesto odpadnike ali renegate, — domačine, rojake, Slovence. Tako je nemčurski pregovorjenec to popravil, kar je jeden narodni volilec pokvaril. Torej so renegate popolnem propali, ne jednega svojega „duška“ si nijso pridobili v volitvi. Po tem nastane taka tihota, da bi se miška slišala, ko bi bila po sobi tekla. Sedaj začenjajo jeden za drugim ven iz volilne sobe pobrisavati jo, in s tužnim srcem, vsak poprej kričač in rogovilež, sedaj poparjen, je na svoj dom popihal.

Mi, narodnjaki, pa zaupajmo v Boga in v svojo pošteno stvar, in srečo bomo imeli odslej povsodi. Čas naj je minol, da bi se sovražili in prepirali, združimo se in z združeno močjo skrbimo za domačo deželo, domač jezik, slovenske pravice in slobodo zlato.

Domače stvari.

— (Bankna podružnica v Ljubljani.) Leta 1878. je podružnica avstro-ogerske banke v Ljubljani izdala banknih nakazil v skupnem znesku za 2,377.689 gold. Mej 27. filijalkami je Ljubljana na 16. mestu.

— (Imenovanje.) Iz Zagreba se nam piše: Martin Jelovšek, Slovenec iz Teharjev, bivši profesor na zagrebške realki, je imenovan definitivnim ravnateljem na višje realke v Oseku.

— (Iz Zagreba) se nam piše: Dva dijaka iz Celja sta prišla v Zagreb, in bodo vsi, ako pridejo, sprejeti v gimnazijo, pa menda ostali trije ne pridejo. Za silo jih bomo podpirali, da ne bodo gladni, ali vendar je škoda, da so morali tako zapustiti domovino.

— (V Kamniku) je notarsko mesto razpisano.

— (Blaten dež.) Iz Čičarije se nam piše: Pustni vtorek imeli smo v Čičariji čudno a hudo vreme. Bilo je od najstare ure na prej baš tako, kakoršno popisuje vaš dopisnik iz Konjic: dež, sodra, blisk, grom in solnce. Proti večeru pak je nastal silen piš, kakor šnega se nikdo ne spominja. Škode je mnogo na hišah, drevju itd. A čudno je, da je bil dež blaten. Voda, ne samo iz streh, nego v prostem nalovljena, bila je umazano rudečerumene barve in je iztočila črez noč blatno goščo. Ker je bila zemlja od prejšnjih dežjev jako namočena, in ker smo celi popoldan in neprestano opazovali oni blaten dež, nij misliti, da bi bil veter vzdignil kak prah. Ali ker barva in omenjena izlečena gošča svedoči, da je vendar-le prst prouzročila blaten dež, moral je biti kje (znabiti v trnovskih gorah) silen vrtinec, koji je imel ne malo moč, mokro prst v takej kvantiteti vzdigniti, razpršiti in odnesti. Zagotavljal mi je gospod, s kojim sem se o tem razgovarjal, da je videl dopoldne od one strani oblake jednako umazane barve prihajati, a misli, da čudno barvo prouzročila le refleksi solčnih žarkov.

— (Iz sèje kranjske družbe kmetijske) 2. dne t. m. je došlo „Nov.“ sledeče poročilo. Na vprašanje družbe kmetijske dunajske: ali ne bi hotela družba naša se pridružiti skupnemu čestitanju vseh avstrijskih kmetijskih družeb o priliki sreberne poroke Nj. veličanstev, je odbor dogovoril, da, in za svojega zastopnika v dotični slavnostni komité imenoval viteza Schneid-Treunfelda na Dunaji, častitega uda naše družbe kmetijske. — Dopis sl. deželnega odbora, da ga je volja o ugodnem času deželnemu inženirju g. Vičlju za 2 ali 3 tedne dopust dovoliti, da gre na Nemško gledat, kako ondi beke izrežajo, se je vzel radostno naznanje, — isto tako drugi dopis, da so se 3 učencem tukajšnje pokovske in živinozdravske šole podelile štipendije po 60 gld. — Poročilo gosp. V. Valente, magistratnega oficijala, o ribiškib zadevah kranjskih rek, se je z zahvalo sprejelo. — Dopis rateske kmetijske podružnice, ki radnostna pozdravlja namen deželnega odbora, ravnatelja slapenske vinorejske šole gosp. R. Dolenca na Dolnjsko poslati z nalogom potovanjskega podučevanja, se je vzel v zbirko dotičnega akta, ki se naposled skupno izroči deželnemu odboru, isto tako dopis metliške podružnice, ki za motna vina poduka želi od gosp. Dolenca, ki je bil nemudoma po odboru za to naprošen. — Prošnji kranjskega šolskega sveta čemšeni-kega za podaritev vrtarskega orodja družba ne more vstreči, ker nema za to državne subvencije, prošnja za Hartingerjeve table se izroči cesarskemu kraljevemu deželnemu šolskemu svetu; — krajnemu šolskemu svetu na Jesenicah se naukaže za 10 gld. sadnih dreves, in družbenega vrta po znižanej ceni; — isto toliko (10 gld) se dovoli krajnemu šolskemu svetu Št. Vidskemu poleg Cerknice za nakup divjakov, če veljavno dokaže, da je občina šoli odstopila za napravo vrta potrebno zemljišče; — gosp. poštarju v Belej peči se nij mogla za drevesnico naprošena podpora dati, ker družba nema na razpolaganje nobene zneska, in če tudi bi ga imela, po normativu sl. ministerstva se podpora ne daje posamesnim osobam; — prošnja gosp. Fr. Ravnikarja, dijaka na dunajske živinozdravnice, se je priporočilno izročila deželnemu odboru. — Račun družbeni za leto 1878. se je izročil v pretres gospodoma odbornikoma Jan. Murniku in L. Robiču, — račun družbenega vrta pa dotičnemu gospodarskemu odseku (gospodom Lasniku, Souvanu in Jeriču). — Kot udje v družbo so bili sprejeti: gospodje Fr. Ravničar deželni blagajnik, Dragotin Žagar kontrolor deželne blagajnice, V. Valenta, magistratni oficijal.

Razne vesti.

* (Nesreča na Savi.) Ono nedeljo se je pri hrvaškej vasi Jasenovac hotelo 25 ljudi na čolnu prepeljati črez Savo v Ustico; čoln se preobrne, ljudje pocepajo v vodo, in ker je bil grozen vihar, moglo se jih je le 9 rešiti, drugi so utonili.

* (Zadnja molitev.) Na Dunaji je 4. t. m. prišel star gospod ob jednajstih dopoldne v štefansko cerkev, pokleknil pri stranskem altari in molil. Pri tem ga je mrtud zadel, in umrl je, še predno so ga v zakristijo prenesli.

* (Na smrt obsojen) je bil 3. t. m. v Tešnu delavec Zenkner, ker je svojo ženo ubil.

* (Poboj mej strankama.) V Šlabiu v Švajci je prišlo pri zboru v krčmi mej klerikalci in liberalci do tepeža; luč so pogasili, in se krvavo klestiti začeli. Jeden „liberalec“ je bil ubit, dva ranjena.

* (Pogorel) je te dni grad Tervueren v Belgiji, kjer je prebivala zblaznela meksikanska cesarica, nesrečnega Maksa žena, Charlota. Goreti je začelo zjutraj, ko so ljudje še v posteljah bili. Škode je en milijon frankov.

* (Zločin naznanjen po zadnji izpovedi.) Iz Dunaja se poroča: Dne 19. januarja t. l. je umrl v hiši Andreja Kolarca v Chicago v Ameriki stavec Ferdinand Siebeneischen. Mej tamošnjimi češkimi naseljenci poznat je bil z imenom „oče“ na dolgo in široko. V zadnjih trenutkih svojega življenja je sklical nekatere svojih rojakov, ter jim povedal, zakaj da se je bil v Ameriko izselil. Ko je bil star 18 let, dejal je, bil je doma neradovoljen priča, kako da je župan Bilinkovski, Vencej Lang umoril kmeta Janez Antona Siebeneischen njemu (dečku) bližnjega sorodnika. „Samo jaz sem videl ta zločin, in da bi ne prišel na dan, mi je dal Lang precejšnjo svoto novcev, da naj se preselim v Ameriko. Župana Langa so sicer dejali v preiskovalni zapor, a ker mu niso mogli zločina dokazati, so ga zopet izpustili.“ — Ta izpoved se je zapisala v protokol, kateri je potem poslal avstrijski konzul avstrijskej dotičnej oblasti.

Dunajska borza 6. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64	—	—	—
Zlata renta	75	—	90	—
1860 drž. posojilo	116	—	—	—
Akcije narodne banke	790	—	—	—
Kreditne akcije	232	—	25	—
London	116	—	60	—
Srebro	—	—	—	—
Napol.	9	—	28 1/2	—
C. kr. cekini	5	—	54	—
Državne marke	57	—	30	—

Tržne cene

v Ljubljani 5. marca t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 50 kr.; — rež 4 gld. 55 kr.; — ječmen 4 gld. 21 kr.; — oves 2 gld. 76 kr.; — ajda 4 gld. 21 kr.; — pros 4 gld. 55 kr. — kornuza 4 gld. 20 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 85 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — maslin kilogram — gl. 90 kr.; — mast — gld. 76 kr.; — špeh frišen — gl. 52 kr.; — špeh povojen — gl. 70 kr. — jajce po 1 1/2 kr.; — mleka liter 7 kr.; — govedine kilogram 54 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjako meso 48 kr.; — sene 100 kilogramov 1 gld. 87 kr. — slame 1 gold. 51 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Služba

občinskega zdravnika.

V občini Laški trg (Markt Tüffer) se je izpraznila služba občinskega zdravnika z letno plačo 500 gold.

Prosilci za to službo, kateri morajo imeti diplomu doktorstva, dokazati dozdajno prakso, in morajo biti zmožni slovenskega jezika, vpošljejo naj svoje prošnje občinskemu uradu v Laškem trgu do 31. marca 1879.

Od občinskega urada v Laškem trgu,

dné 23. februarja 1879.

(65—3)

Amon l. r., župan.

Slovenske knjige.

Pri uredništvu „Slovenskega Naroda“ se dobé in na pismo željo tudi proti poštnemu povzetju pošiljajo naročevalcem sledeče slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Cvet in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

Izdatej in urednik Josip Jurčič.

Tuji.

6. marca:

Pri Slonu: Kramar, Ekl iz Trbovlja.
Pri Malicem: Krečmar, Fuchs iz Dunaja. — Ludwig iz Grada. — Fuchsmir iz Tirolskega. — Ullman, Diem iz Dunaja.

Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenschirme
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergerasse 2.

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

Prodajalnica s stanovanjem

v Ljubljani, na prav dobrem prostoru, pripravna za vsako kupeljo, se odda o sv. Jurja v najem. — Natančneje se izve v administraciji „Slovenskega Naroda“.

(71—3)

Oznanilo.

V ponedeljek 10. marca popoldne ob 2. uri bode na Sape m licitacija zaradi prestavljenja okrajne ceste od Sapega proti Sinjej Gorici in proti Blatnej Brezovici. Načrt in proračun stroškov se more vsak dan vgladati pri županiji vrhniškej. Stroški mojsterskih del znašajo skupaj 925 gold. 5 kr.

Karel Kotnik,
namestnik.

(75)

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljati male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico zastoj. Vse ure so natanko repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov žepnih ur od ponarejenega zlata, umetno in čudovito izrezljane, najfinejše regulovane, pri vsakej uri zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in glavni ključ; jeden komad le gl. 3.45.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 8.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-uhr) v teških giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektrogalvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenutke regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenutke repasirane, s kolešjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastoj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov stenskih ur v najfinejšem emailiranem okviru z zvonilom, repasirane, preje jeden komad gl. 6, zdaj le gl. 2.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsaki osem dnij, fino na trenutke regulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stala so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15. 75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: Uhren-Ausverkauf

(368—19)

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.